

Spis treści

PODSTAWY GRZECZNOŚCI JĘZYKOWEJ	11
Grzeczność językowa	11
Strategie grzecznościowe	14
Zasada poszanowania suwerenności partnera	18
Grzeczność a kompetencja komunikacyjna	20
Grzeczność a etyka porozumiewania się	22
Grzeczność a szczerść	23
Grzeczność a poprawność językowa	26
Repliki aktów grzecznościowych	27
Grzeczność niejęzykowa	30
Faux pas (gafa towarzyska)	32
Polska grzeczność na tle innych kultur	33
Historia grzeczności językowej XX i XXI wieku	36
Grzecznościowe powinności kobiety i mężczyzny	40
Grzeczność biznesowa	42
Grzeczność w relacjach przełożony – podwładny	44
Grzeczność w relacjach nauczyciel – uczeń	45
Grzeczność w relacjach ksiądz – parafianie	47
Tytułatura	48
Relacje na pan, pani	50
Relacje na ty	53
Przejście na ty	58
Relacje pośrednie między ty a pan, pani	60
Formy powitań i pożegnań jako formy tworzenia relacji pośrednich	63
Powitania	65

Akty zwrócenia się do odbiorcy	68
Pytania grzecznościowe	70
Komplementy	73
Deklaracje pomocy	76
Przedstawianie się, przedstawianie komuś kogoś	77
Pożegnania	81
Podziękowania	84
Przeproszenia	89
Prośby	94
Polecenia	98
Wyrazy współczucia	100
Odmowa	103
Grzeczność w placówkach handlowych i usługowych	105
Grzeczność w publicznych środkach komunikacji	108
Grzeczność na ulicy	110
Grzeczność w windzie	111
Rozmowy przez domofon	112
Grzeczność w stosunkach sąsiedzkich	114
Grzeczność wobec słabszych	115
Grzeczność w szpitalach, hospicjach, w domach opieki itp.	116
Grzeczność w przemówieniach	118
Formuły rozpoczynające wystąpienia publiczne	122
Grzeczność na wykładach	124
Grzeczność w referatach	127
Grzeczność w pogadankach, prelekcjach, odczytach	130
Grzeczność w dyskusjach i sporach	131
Listy tradycyjne	135
Listy elektroniczne (e-maile)	140
Komunikacja SMS-owa	144
Kartki świąteczne	146
Widokówki	148
Rozmowy przez telefon stacjonarny	149

Rozmowy przez telefon komórkowy	154
Poczta głosowa. Sekretarka automatyczna	155
Grzeczność w mediach	157
Grzeczność wobec gościa w studiu radiowym i telewizyjnym	158
Relacje grzecznościowe między nadawcą a odbiorcą radiowym i telewizyjnym	165
Grzeczność w prasie	174
Grzeczność w mediach społecznościowych	179
Grzeczność w wydawnictwach książkowych	189
Zmiany we współczesnych obyczajach grzecznościowych	193
FORMY ADRESATYWNE	199
ŁAMANIE NORM GRZECZNOŚCI W WYPOWIEDZIACH PUBLICZNYCH I MEDIALNYCH	223
PORADY JĘZYKOWE	237